

infectie der wollen dekens, terwijl VAN PUTTE een citaat aandraagt om te bewijzen, dat men slechts zeer moeilijk door beddegoed kan worden geïnfecteerd.

VLEUGELS SCHUTTER citeert mij zeer juist als hij zegt, dat ik schreef: „in den regel” is uitgebreide desinfectie van matrassen en dekens niet noodig. Dit blijf ik inderdaad gaarne volhouden en ik schreef dit zoo bewust, omdat zoo dikwijls ten onrechte de schuld wordt geweten aan reinfectie der dekens en dergelijke, terwijl de kuur niet op de juiste manier is toegepast of er nog onbehandelde of onvoldoende behandelde infectiebronnen in het gezin of in de omgeving daarvan blijven rondloopen.

Wat betreft de hotels — waar dus meestal iederen nacht andere bewoners een bed beslapen — kan ik de zienswijze van VLEUGELS SCHUTTER deelen, hoewel ik er niet zoo van overtuigd ben, dat in dezen tijd de lakens altijd verwisseld worden. En soms zijn geïnfecteerden ook niet alleen in een hotel geweest! Maar bovendien hebben we daarbij met heel iets anders te doen dan bij de scabies in een gezin, waar de patiënten verschillende nachten onder behandeling zijn en in dien tijd infectie van het beddegoed en reinfectie van den patiënt niet goed mogelijk is.

Daar waar onvoldoende wit beddegoed is, is zeker desinfectie van dekens en matrassen op zijn plaats. Wil men dit in alle gevallen doen, ik heb er geen bezwaar tegen, mits men dan niet, omdat er een mooie desinfectiewagen voorrijdt, de andere zeer belangrijke te nemen maatregelen verwaarloost.

Met de meening dat men door het inschakelen der adviesbureaux op onoverkomelijke moeilijkheden zou stuiten, kan ik het niet eens zijn. Dat is eenvoudig een quaestie van organisatie en aan vele bureaux worden op het oogenblik nog niet zulke hooge eischen gesteld als de inzender meent. Ik heb deze mogelijkheid van bestrijding niet krachtig aanbevolen, slechts alleen gesuggereerd, omdat ik er voor ons land voordeel in zie. Er gebeurt dan ten minste in vele plaatsen tegen scabies iets, nu in vele plaatsen niets. En kan de sociale werkster het niet af, dan zal er, indien de volksgezondheid dat eischt, meer hulp moeten komen.

Collega VAN PUTTE oordeelt veel onvriendelijker over de door mij aangegeven behandelingsmethode dan ik over zijn, blijkbaar door hem al vrijwel onfeilbaar beschouwde eigen methode. Ik geloof, dat hij zijn doel wel zal bereiken. Ik kan hem verzekeren, dat mij dat ook heel aardig gelukt, en er is naar ik meen daarin niet de minste aanleiding om op een afbrekenden, onvriendelijken toon te schrijven. VAN PUTTE hecht blijkbaar veel waarde aan zijn arbeid en zijn onderzoekingen, en ik onderwerp mij dan ook gaarne aan zijn verzoek tot de lezers van dit *Tijdschrift* om in zijn artikel na te lezen welke correcties nog op mij dienen te worden toegepast.

Ik wil alleen zeggen dat er misschien af en toe toch patiënten zijn, die liever slechts een of tweemaal 24 uur in een ietwat meer prikkelende zalf rondloopen dan gedurende achtmaal 24 uur (volgens de methode van VAN PUTTE) in met zwavelvaseline doordrenkt ondergoed te blijven leven. En waarom zoo'n bezwaar tegen baden? Is dat niet hygiënischer en vooral paedagogisch?

Tenslotte: er zijn veel patiënten bij wie zonder carbonas kalicus toch ook door 25 pCt. zwavelvaseline een flinke huidprikkeling en eczematisatie ontstaan.

Rotterdam, 28 Maart 1942

E. H. HERMANS

ONZE PATIËNTEN IN DE TEGENWOORDIGE OMSTANDIGHEDEN

Naast de toeneming van de gevallen van ulcus ventriculi, het veelvuldig voorkomen van polyurie en prostaatklachten, de vermeerdering van de bekleemde breuken, door coll. VEEN in het *N. T. v. G.* van 28 Maart 1942, bladz. 791 gencemd, verder naast de vermeerdering van het aantal scabiesgevallen, vermeld door coll. HERMANS in het *N. T. v. G.* van 21 Maart, bladz. 694, naast de maag- en ingewandsstoornissen en colitis, beschreven door coll. BINNENDIJK in het *N. T. v. G.* van 10 Januari, bladz. 98, treft mij tegenwoordig het langzame tempo van de genezing van al of niet geïnfecteerde *huidwonden* en *wondjes*. Misschien is de oorzaak hiervan te vinden in de eiwit- en vetarme voeding.

Sinds jaren raadde ik mijn patiënten met zeer langzaam genezende wonden een alcali-arm dieet aan. Vleesch, visch, eieren, boter, meelspijzen zonder fruit, kaas, noten, honig,

veel suiker, ammoniumchloraat, 3 g per dag, is het voorschrift, dat ik in de literatuur vond. Verboden werden worst, conserven, aardappelen, ooft, salade, groenten, zoete melk. Ik zag van dit dieet herhaaldelijk een zeer gunstig effect. Misschien is het goede „geneesvleesch”, waarop sommige patiënten zich plegen te beroemen, mede afhankelijk van het gewoonte-dieet. De langzame genezing van wonden bij diabeteslijders past in dezen gedachtengang.

Misschien is een zuur reagerende zalf, bij voorbeeld „boorzalf”, in geschikte gevallen het rationeelst.

Een andere waarneming, aan tegenwoordige omstandigheden toe te schrijven, is mijns inziens het veelvuldiger voorkomen van pediculosis capitis. Opmerkelijk is, dat niet alleen overwegend kinderen, doch ook volwassen vrouwen meer aan deze aandoeningen gaan lijden. Hiervan zullen de overvolle trams en spoorwegcoupé's wel de oorzaak zijn. De prophylaxis ligt voor de hand.

Amsterdam, 31 Maart 1942

A. DEN HERDER

BERICHTEN

BUITENLAND

DUITSCHLAND. — TUBERCULOSEBESTRIJDING IN OORLOGSTIJD. Extra voedsel als voorbehoedmiddel tegen tuberculose wordt uitgereikt aan patiënten met open tuberculose en goede prognose, en aan patiënten met gesloten actieve en inactieve tuberculose, bij wie kans op achteruitgang bestaat. Ook geneeskundigen en verplegenden, die voortdurend aan besmetting blootstaan, hebben recht op dit rantsoen. Het bestaat uit 250 g vleesch, 150 g boter, $5\frac{1}{4}$ l melk en 1000 g brood per week.

Door de ambtelijke contrôle op de aanvragen ontmoet men vele gevallen die tot nog toe aan de voorzorgbureaux onbekend waren (*Deutsche medizinische Wochenschrift*, 1942, blz. 119).

— UNIVERSITAIRE PROMOTIES. In het academische jaar 1940/1941 hadden in Duitschland 6732 promoties plaats, tegenover een gemiddelde van 8000 vóór den oorlog. Het aantal geneeskundige promoties, dat twee derden van het geheele aantal vertegenwoordigt, neemt geregeld in aantal toe; de promoties in de filosofische en juridische faculteit zijn daarentegen verminderd (*Deutsche medizinische Wochenschrift*, 1942, blz. 202).

— VIRUSONDERZOEK. Het laboratorium voor virusonderzoek, dat een deel vormt van het Kaiser-Wilhelm-instituut, omvat een zoölogische afdeling onder DANNEEL, een botanische onder MELCHERS en een chemische onder SCHRAMM (*Münchener medizinische Wochenschrift*, 1942, blz. 92).

— BESMETTING DOOR EIEREN. In de jaren 1933 tot 1938 vermeldde het Reichsgesundheitsamt 1244 ziektegevallen (met 21 sterfgevallen) tengevolge van het gebruik van eieren: meestal met Breslau- en GAERTNER-bacillen besmette eendeneieren. Sedert 1936 wordt het aantal besmettingen minder zoodat men aanneemt dat de getroffen maatregelen goeden invloed hebben (*Zeitschrift für Fleisch- und Milchhygiene*, 1942, blz. 78).

— VLEKTYPHUS. De Reichsgesundheitsführer vestigt de aandacht op het feit dat de vlektyphus uit het Oosten is ingevoerd. Ofschoon de sporadische haarden onmiddellijk werden gedoofd, blijft uiterste oplettendheid geboden. De verplichting tot aangifte heeft grooter beteekenis dan ooit en de door de overheid gegeven voorschriften voor ontluizing moeten nauwkeurig worden opgevolgd. Bijzondere zorgen eischen de werkkampen (*Zeitschrift für ärztliche Fortbildung*, 1942, blz. 119).

— „VITAMINSUCHT”. Onder „Vitaminsucht” verstaat men de al te groote belangstelling die zich in breede kringen der bevolking voor vitamines openbaart. De overdreven aanprijzing door fabrikanten van levensmiddelen en praeparaten draagt hiervan schuld. Een hoofdamtenaar van het ministerie van binnenlandsche zaken heeft in „Ernährung” het verschijnsel met voorbeelden gekenschetst (*Zentralblatt für Reichsversicherung*, 1942, blz. 16).